

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.006.01.2017
P/17/025

00595317

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
ibi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/025 – Współpraca szkół z rodzicami w realizacji zadań wychowawczych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Beata Pawłowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/59/2017 z dnia 21 kwietnia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	VIII Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku, ul. Piastowska 5, 15-207 Białystok (zwane dalej „Liceum” lub „Szkołą”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Antoni Teodor Grodzki – dyrektor Liceum ¹ (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą Liceum poprawnie wykonywało zadania wychowawcze, współpracując z rodzicami oraz organizacjami i instytucjami zewnętrznymi. Nie stworzyło jednak Radzie Rodziców (dalej „RR”) optymalnych warunków do realizacji przez nią kompetencji przewidzianych w ww. zakresie w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³.

Szkoła utrzymywała z rodzicami kontakt w ramach organizowanych wywiadówek, indywidualnych spotkań oraz przy użyciu dziennika elektronicznego. Nie w pełni zaś korzystano z kompetencji organu społecznego, jakim jest RR. Wprawdzie RR powoływana była corocznie, a z badań ankietowych⁴ wynika, że jej działalność jest dobrze oceniana, to jednak kontaktowano się z nią w sposób okazjonalny. W realizacji działań w zakresie wychowawczym i profilaktycznym aktywnie współpracowano natomiast ze środowiskiem lokalnym, tworząc uczniom możliwości do rozwoju i aktywności.

W Liceum systematycznie prowadzono ewaluacje wewnętrzne w obszarze wychowania. Z uwagi na nieokreślenie mierników realizacji założonych celów, nie dokonywano oceny skuteczności podejmowanych działań. O właściwie dobranych działaniach świadczyć może jednak wysoki odsetek uczniów z wzorową i bardzo dobrą oceną zachowania (74% – 75%) oraz frekwencja wynosząca około 87% – 88%.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nieokreśleniu w regulaminie RR szczegółowego trybu przeprowadzania wyborów do rad oddziałowych, co było niezgodne z art. 53 ust. 4 pkt. 2 uoso,
- nieustalaniu przez Dyrektora programów profilaktyki oraz programów wychowawczych w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, w sytuacji gdy RR nie uchwalila ich w ciągu 30 dni od rozpoczęcia roku szkolnego, co stanowiło naruszenie art. 54 ust. 4 uoso,
- niezasięgnięciu przez Dyrektora opinii RR w sprawie wyznaczenia dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych w danym roku szkolnym, mimo

¹ Przez cały okres objęty kontrolą (lata szkolne 2014/2015 – 2016/2017).

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, ze zm. Ustawa zwana dalej „uoso”.

⁴ Badaniem ankietowym objęto 107 uczniów klas I i II oraz ich rodziców. Wypełnione ankiety zwróciło 107 uczniów i 72 rodziców.

obowiązku wynikającego z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie organizacji roku szkolnego⁵.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Współpraca szkoły z rodzicami i środowiskiem lokalnym w zakresie tworzenia optymalnych warunków do realizacji działalności wychowawczej

Opis stanu
faktycznego

1.1. Współpraca szkoły z radą szkoły i radą rodziców

1.1.1. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 w Liceum utworzonych było kolejno 25, 24 i 24 oddziały, do których uczęszczało odpowiednio: 769, 715 i 713 uczniów. Szkoła prowadziła Internat ze 114 miejscami, z którego korzystało odpowiednio: 73, 77 i 82 uczniów Liceum⁶. (dowód: akta kontroli str. 62-63)

W okresie objętym kontrolą w Liceum nie powoływano rady szkoły. Dyrektor wyjaśnił, że nie wpłynął w tej sprawie żaden wniosek ani od RR, ani od samorządu uczniowskiego. Sam również nie widział potrzeby tworzenia takiej rady.

(dowód: akta kontroli str. 71-72, 189-194)

Zgodnie z art. 53 ust. 2 pkt 1 uoso, w Szkole działała RR, w skład której wchodził przewodniczący rad oddziałowych. Liceum nie dysponowało dokumentacją z wyboru do rad oddziałowych. Dyrektor wyjaśnił, że: „po dokonaniu wyboru i zamieszczeniu składu w dzienniku elektronicznym wychowawca nie przechowuje tej dokumentacji”.

(dowód: akta kontroli str. 71-72, 189-194)

Statut Liceum zawierał zapisy dotyczące kompetencji RR, a jej regulamin⁷ – stosownie do art. 53 ust. 4 i art. 54 ust. 8 ww. ustawy – określał m.in. wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady, sposób wyborów przedstawicieli rad oddziałowych oraz zasady wydatkowania funduszy RR. Nie określał natomiast szczegółowego trybu przeprowadzania wyborów do rad oddziałowych, wskazując jedynie, że są one wybierane w głosowaniu tajnym, o czym szerzej napisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

(dowód: akta kontroli str. 5-42, 75-82)

Wyniki badania ankietowego, przeprowadzonego w trakcie kontroli wśród rodziców uczniów Szkoły, wskazują, że przy wyborze przedstawicieli do RR dochowano tajności głosowania (odpowiedzi takiej udzieliło 90,3% ankietowanych).

(dowód: akta kontroli str. 406-411)

W skład RR nie wchodziły osoby zatrudnione w Liceum. (dowód: akta kontroli str. 71-72)

1.1.2. Szkoła nie dysponowała protokołami z zebrań RR, które odbyły się w okresie objętym kontrolą, z wyjątkiem pierwszych w danym roku, na których wybierane było Prezydium RR oraz Komisja Rewizyjna. Dyrektor wyjaśnił: „Zebrania RR z dyrektorem szkoły odbywają się dwa razy w roku podczas wywiadówek okresowych i mają za zadanie ułatwić przepływ informacji pomiędzy szkołą a rodzicem. Miały one charakter swobodnej wymiany zdań dlatego nie były protokołowane.(...) Zebrania Prezydium RR i zebrania Prezydium RR z dyrektorem odbywają się w miarę zaistniałych potrzeb – na pewno za rzadko. Dyrektor szkoły odbywa częste spotkania na terenie szkoły z przedstawicielem Prezydium RR (najczęściej z przewodniczącym).” (dowód: akta kontroli str. 71-72, 189-194)

Pozostała dokumentacja RR (w szczególności finansowa) przechowywana była w Szkole. Prowadziła ją księgowa RR⁸, która była jednocześnie sekretarzem Liceum. Dyrektor wyjaśnił, że „sprawy RR prowadzone są przez Panią sekretarz po godzinach pracy w Szkole. Zostało to tak zorganizowane przed laty. Wówczas wydawało się to dobrym rozwiązaniem i nikt do tej pory nie zgłaszał zastrzeżeń w tej kwestii.”

(dowód: akta kontroli str. 71-72, 186-188)

⁵ Dz. U. Nr 46 poz. 432, ze zm. Rozporządzenie zwane dalej: „rozporządzeniem w sprawie organizacji roku szkolnego”.

⁶ Wg stanu na 30 września każdego roku.

⁷ Przyjęty uchwałą Nr 1/2007/2008 RR z 15 października 2007 r.

⁸ Na podstawie umowy o pracę z 31 sierpnia 2007 r.

W okresie objętym kontrolą RR nie uchwalała wysokości składki na fundusz RR. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że składka ta w każdym roku wynosiła 90 zł i „została zaakceptowana przez RR po poprzednich kadencjach RR bez protokolowania tej decyzji.” Dodał, że wpłaty na fundusz RR są całkowicie dobrowolne i to ostatecznie rodzice decydują w jakiej wysokości ich dokonają. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 (do 30 kwietnia 2017 r.) na fundusz RR wpłaty składki dokonało od 26% do 35% uczniów, na kwotę kolejno: 16,2 tys. zł, 18,6 tys. zł i 20,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 71-72, 91, 189-194)

Z badań ankietowych wynika, że większość rodziców (86,1%) oraz uczniów (70,1%) uważa, że w Szkole przestrzegana była zasada dobrowolności składki na fundusz RR, a odpowiednio: 79,2% i 77,6% z nich nie słyszało o możliwych konsekwencjach za brak jej wpłaty.

(dowód: akta kontroli str. 406-411)

Oprócz ww. składek, wpływami funduszu RR były darowizny i inne dobrowolne wpłaty oraz odsetki bankowe. W latach objętych kontrolą na jej fundusz wpłynęło (łącznie ze składkami) kolejno: 25,3 tys. zł, 39,4 tys. zł i 38,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 87-89)

RR posiadała oddzielne konto bankowe, z którego realizowane były wszystkie jej płatności. Wydatki RR w latach 2014/2015 – 2016/2017 (do 30 kwietnia 2017 r.) wyniosły kolejno: 19,6 tys. zł, 31,1 tys. zł i 13,2 tys. zł. Analiza wykorzystania środków RR w roku szkolnym 2015/2016 wykazała, że przeznaczono je na finansowanie działalności statutowej Szkoły, tj. zgodnie z art. 54 ust. 8 uoso oraz § 25 regulaminu RR⁹ i pokrycie wydatków RR¹⁰ (głównie na wypłatę wynagrodzenia księgowej¹¹).

(dowód: akta kontroli str. 76-82, 87-89, 186-188)

Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że informacje o działalności RR, w tym o gospodarce finansowej upowszechniana była ustnie na zebraniach ogólnych rodziców we wrześniu każdego roku. „Omawiałem najważniejsze przedsięwzięcia dokonywane w poprzednim roku szkolnym z funduszy RR. Informacje te docierają również do rodziców na spotkaniach z wychowawcami. W dokumentacji szkoły znajdują się roczne sprawozdania finansowe z dochodów i wydatków, do których ma prawo wglądu każdy rodzic.”

(dowód: akta kontroli str. 186-194)

Spośród ankietowanych, 29,2% rodziców uczniów Szkoły nie czuje się dostatecznie poinformowanych o działalności prowadzonej przez RR. Dyrektor wyjaśnił: „Poczucie niedoinformowania może wynikać z nieobecności części rodziców na wywiadówkach szkolnych”.

(dowód: akta kontroli str. 186-188, 406-411)

1.1.3. Stosownie do art. 9c ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹², w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 Dyrektor Liceum każdorazowo, przy dokonywanej ocenie dorobku zawodowego nauczyciela za okres odbywanego stażu w procesie ubiegania się o nadanie kolejnego stopnia awansu zawodowego¹³, zwracał się do RR o wyrażenie opinii w tym zakresie. RR w każdym przypadku przedstawiła swoją opinię (wszystkie były pozytywne), przy czym w roku 2014/2015 (w trzech przypadkach)

⁹ Zgodnie z regulaminem RR, fundusze gromadzi się z przeznaczeniem „na finansowanie działalności statutowej szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem działalności wychowawczej, opieki nad młodzieżą oraz wykonanie innych zadań wynikających ze statutu szkoły”.

¹⁰ Środki RR wydatkowano m.in. na zawody sportowe – 6,2 tys. zł, darowiznę na rzecz Szkoły (na wymianę drzwi w salach lekcyjnych) – 5,6 tys. zł, strój króla (patrona Szkoły) – 4,2 tys. zł, reklamę szkoły (informatory) – 3,1 tys. zł, konkursy szkolne – 1,9 tys. zł, nagrody dla uczniów – 1,3 tys. zł, koło strzeleckie – 1,1 tys. zł oraz drobne wydatki (m.in. odsetki bankowe, plakaty ze spotkań integracyjnych, wypożyczenie kostiumów na uroczystości szkolne, kwiaty z okazji Dnia Edukacji Narodowej, dowody wpłaty – druki KP) – 2,6 tys. zł, a także na wymienione poniżej wynagrodzenie księgowej RR.

¹¹ Wynagrodzenie księgowej wraz z pochodnymi wyniosły w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 (do 30 kwietnia 2017 r.) kolejno: 4,9 tys. zł, 5,1 tys. zł, 3,5 tys. zł, co stanowiło odpowiednio: 25%, 16,5%, 26,5% wydatków z funduszu RR.

¹² Dz.U. z 2016 r. poz. 1379, ze zm. Ustawa zwana dalej „KN”.

¹³ W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 sporządzono ocenę dorobku siedmiu nauczycieli.

nastąpiło to w ciągu 19 dni od otrzymania wniosku Dyrektora, a w pozostałych – zgodnie z art. 9c ust. 7 KN – w terminie nie dłuższym niż 14 dni¹⁴. (dowód: akta kontroli str. 65, 99)

W okresie objętym kontrolą w Liceum nie dokonywano oceny pracy nauczyciela. RR nie korzystała z uprawnienia do wnioskowania w tej sprawie na podstawie art. 6a ust. 1 pkt. 5 KN. (dowód: akta kontroli str. 71-72, 99)

W ww. latach szkolnych organ prowadzący Szkołę nie organizował konkursu na stanowisko jej dyrektora. (dowód: akta kontroli str. 71-72)

1.1.4. Na terenie Liceum nie funkcjonowało żadne stowarzyszenie ani organizacja pozaszkolna prowadząca pracę wychowawczą, o czym szerzej napisano w pkt. 1.2.1. niniejszego wystąpienia. (dowód: akta kontroli str. 68-70)

1.1.5. W okresie objętym kontrolą Dyrektor corocznie przedkładał RR projekt planu finansowego Szkoły do zaopiniowania, przy czym następowało to już po złożeniu tego projektu do organu prowadzącego. Szerzej na ten temat napisano w dalszej części wystąpienia w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”. (dowód: akta kontroli str. 96)

1.1.6. W okresie objętym kontrolą Dyrektor nie był zobowiązany do opracowania programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia ani wychowania. (dowód: akta kontroli str. 71-72)

1.1.7. W Liceum nie obowiązywał jednolity strój. W Statucie Szkoły wskazano, że na terenie Szkoły uczeń ma obowiązek noszenia „schludnego ubioru”, a podczas uroczystości szkolnych obowiązuje „strój galowy (chłopcy – garnitur, dziewczęta – garsonka lub spodnie)”. Dyrektor wyjaśnił, że to co należy rozumieć przez „schludny ubiór” omawiane jest z uczniami i rodzicami przez wychowawców na pierwszych spotkaniach we wrześniu każdego roku. (dowód: akta kontroli str. 6-42, 189-192)

1.1.8. W okresie objętym kontrolą RR nie występowała do Dyrektora z pisemnymi wnioskami w sprawach szkolnych. Dyrektor wyjaśnił: *„Postulaty przekazywane ustnie dyrektorowi szkoły dotyczyły poprawy infrastruktury sportowej szkoły, co dało się osiągnąć dzięki zaangażowaniu pracowników szkoły, uczniów i rodziców w zakresie Projektu Obywatelskiego 2016 i budowy wielofunkcyjnego boiska. Inne zgłaszane postulaty np.: wyposażenie wszystkich sal lekcyjnych w rzutniki multimedialne, zamontowanie rolet przeciwsłonecznych w internacie na parterze w salach, w których odbywają się lekcje czy wymiana drzwi w tych salach zostały zrealizowane.”* (dowód: akta kontroli str. 71-72, 100-101, 189-192)

Z rejestru skarg i wniosków, prowadzonego przez Szkołę wynika, że w okresie objętym kontrolą do Liceum nie wpłynęła żadna skarga dotycząca kwestii wychowawczych, od rodziców uczniów, innych osób fizycznych i prawnych. (dowód: akta kontroli str. 102)

W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 Dyrektor nie występował do RR z wnioskiem o opinię w sprawie ustalania dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, o czym szerzej napisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”. (dowód: akta kontroli str. 71-72)

W okresie objętym kontrolą RR nie uczestniczyła w postępowaniach powypadkowych prowadzonych w Liceum¹⁵. Dyrektor wyjaśnił: *„Nie mieliśmy w Szkole ciężkich wypadków. Wszystkie zarejestrowane zdarzenia dotyczyły drobnych urazów, takich jak zwichnięcia, skręcenia. Nie było konieczne (naszym zdaniem) powoływanie do składu zespołu powypadkowego przedstawiciela RR. Niemniej każdorazowo o zdarzeniu zawiadamiana była RR, która mogła wyznaczyć przedstawiciela do pracy zespołu. Z możliwości tej nie skorzystano”. Każde zarządzenie Dyrektora w sprawie powołania zespołu powypadkowego, oprócz imiennie wskazanych członków (inspektora ds. bhp oraz społecznego inspektora pracy) zawierało zapis „w składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty lub rady rodziców”* (dowód: akta kontroli str. 103-104, 186-188)

¹⁴ W każdym przypadku RR była informowana, że nieprzedstawienie opinii w terminie 14 dni od otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie dorobku zawodowego nauczyciela nie wstrzymuje postępowania.

¹⁵ W okresie objętym kontrolą w Szkole zarejestrowano siedem zdarzeń (wypadków) z udziałem uczniów.

W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 nie wystąpiły okoliczności, dające możliwość realizacji kompetencji RR (przewidzianych w uoso oraz KN) w zakresie: uczestnictwa w procedurze nadania imienia szkole, odwołania od oceny pracy nauczycieli lub dyrektora szkoły, odwołania od rocznej oceny zachowania, a także w pracach zespołu oceniającego, powołanego przez organ nadzoru pedagogicznego, rozpatrującego odwołanie nauczyciela i dyrektora szkoły lub placówki od oceny jego pracy, czy opiniowania propozycji zajęć z wychowania fizycznego do wyboru. (dowód: akta kontroli str. 71-72)

Z badania ankietowego przeprowadzonego w trakcie kontroli wynika, że 80,6% rodziców uczniów Szkoły jest zadowolonych z działalności RR. (dowód: akta kontroli str. 406-408)

1.1.9. Szkoła utrzymywała bieżący kontakt ze wszystkimi rodzicami uczniów. Poza zebraniem ogólnym rodziców na początku każdego roku szkolnego, organizowane były wywiady semestralne i na zakończenie roku szkolnego¹⁶. Ponadto wychowawcy oraz pozostali nauczyciele kontaktowali się z rodzicami poprzez dziennik elektroniczny, telefonicznie lub w ramach indywidualnych spotkań. Na przykład w roku szkolnym 2016/2017 odnotowano 293 takie kontakty (dowód: akta kontroli str. 400-402)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Regulamin RR, uchwalony przez RR 15 października 2007 r., nie określał szczegółowego trybu przeprowadzania wyborów do rad oddziałowych, co było niezgodne z art. 53 ust. 4 pkt. 2. Dyrektor wyjaśnił, że szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do tych rad określony jest w załączniku do uchwały RR z 19 czerwca 2007 r. „który był traktowany jako załącznik do Regulaminu Rady Rodziców. Załącznik ten obowiązywał w kolejnych latach bez podejmowania w tym zakresie uchwał przez RR każdego roku.”

Wskazaną w wyjaśnieniach uchwałą RR z 19 czerwca 2007 r. faktycznie ustalony został tryb przeprowadzenia wyborów do „nowej RR”, które miały nastąpić do 31 października 2007 r. (w związku z nowelizacją uoso z 11 kwietnia 2007 r.¹⁷). Regulamin RR z 15 października 2007 r. nie odwołuje się do treści ww. uchwały.

(dowód: akta kontroli str. 73-82, 189-192)

2. Dyrektor w okresie objętym kontrolą nie dopełnił obowiązku zasięgnięcia opinii RR w sprawie wyznaczenia dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych w danym roku szkolnym, określonego w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie organizacji roku szkolnego. Dyrektor wyjaśnił, że opiniowanie odbywało się ustnie: „Rodzice byli informowani o propozycji dodatkowych dni wolnych podczas ogólnego zebrania na sali gimnastycznej we wrześniu każdego roku, rodzice mieli możliwość odniesienia się do tematu podczas spotkań z wychowawcami, następnie przedstawiciel Rady Klasowej Rodziców informował dyrektora szkoły na zebraniu RR na powyższy temat. Propozycja dni wolnych umieszczana jest ponadto każdego roku na stronie internetowej szkoły w zakładce – życie szkoły.”

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 20 regulaminu RR „RR wyraża swoje stanowisko w formie uchwał.”, które – w myśl § 24 ww. regulaminu – „podpisuje Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący RR.” Takim dokumentem w ww. sprawie Szkoła nie dysponuje.

(dowód: akta kontroli str. 71-82, 186-188)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że Dyrektor przedkładał RR do opiniowania projekty planu finansowego już po ich złożeniu do organu prowadzącego. Tymczasem zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 3 uoso RR opiniuje projekt planu finansowego „składanego przez dyrektora szkoły”, co oznacza, że powinno to nastąpić przed przedstawieniem go organowi prowadzącemu. Dyrektor wyjaśnił: „Termin złożenia projektu planu finansowego przypada przeważnie na koniec sierpnia lub pierwsze dni września. To jest czas kiedy RR z poprzedniego roku szkolnego w zasadzie już nie funkcjonuje, a nowa nie jest jeszcze

¹⁶ Nauczyciele niebędący wychowawcami godzinę przed i godzinę po wywiadówkach dyżurowali w wyznaczonych salach lekcyjnych, dając możliwość rodzicowi indywidualnego spotkania.

¹⁷ Ustawa z dnia 11 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 542).

wybrana. Dlatego przedkładałem RR projekt planu finansowego, który już został złożony do organu prowadzącego. Nie oznacza to jednak, że nie można go zmienić. Gdyby rada rodziców wniosła uwagi do projektu, Szkoła mogłaby wystąpić do organu prowadzącego o dokonanie stosownej zmiany. W kontrolowanym okresie rada nie miała jednak żadnych uwag i projekt planu finansowego opiniowała pozytywnie."

W latach 2014 – 2016 termin złożenia projektu budżetu na kolejny rok wyznaczony był odpowiednio na: 22 sierpnia, 27 sierpnia i 2 września.

(dowód: akta kontroli str. 96, 98, 186-188)

1.2. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym w realizacji zadań wychowawczych

1.2.1. Na terenie Liceum nie funkcjonowało żadne stowarzyszenie ani organizacja pozaszkolna prowadząca pracę wychowawczą. Dyrektor wyjaśnił: *"W szkole młodzież ma możliwość realizowania swoich zainteresowań i pasji w wielu obszarach (publikacja prac uczniowskich w formie książek, działalność charytatywna, sportowa, rekreacyjno-poznawcza, turystyczna, udział w realizacji projektów naukowo-poznawczych), dlatego szkoła nie zabiegała o działania na jej terenie różnych stowarzyszeń. Stowarzyszenia i organizacje prowadzące działalność wychowawczą nigdy nie występowały do mnie z propozycją takiej współpracy."*

(dowód: akta kontroli str. 68-70, 186-188)

1.2.2. Szkoła aktywnie współpracowała z instytucjami i organizacjami, w tym lokalnymi, m.in. z:

- wydawnictwami językowymi (Macmillan, Pearson, Nowa Era, Egis/Express Publishing) oraz Cambridge English Language Assessment w przygotowaniu do konkursów i olimpiad języka angielskiego,
- Stowarzyszeniem Fontis et futura i Instytutem Historii Uniwersytetu w Białymstoku – udział w projekcie międzynarodowym „Pamięć drugiej wojny światowej”,
- uczniowskim Klubem Sportowym Kaliber, Klubem Strzeleckim LOK Grot, Wydziałem Medycyny Katastrof Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku – uczniowie trenują strzelectwo sportowe, startują w różnych zawodach,
- Instytutem Historii Uniwersytetu w Białymstoku, Muzeum Wojska w Białymstoku w organizacji konkursu „Polska Piastowska” i konkursu pieśni patriotycznych,
- organizacją studencką AISEC – zajęcia prowadzone przez obcokrajowców,
- Wigierskim Parkiem Narodowym – współpracowano przy organizacji wycieczek na Suwalszczyznę,
- Uniwersytetem w Białymstoku, Politechniką Białostocką, Politechniką Gdańską, Akademią Marynarki Wojennej w Gdyni, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim – realizowano projekt „Z klasą i z pasją”,
- Zakładem Medycyny Ratunkowej i Katastrof w realizacji projektu „Odważ się – rusz z pomocą”, w którym uczestniczyło 50 – 60 uczniów rocznie,
- Instytutem Filologicznym Uniwersytetu w Białymstoku w organizacji cyklicznych „Maratonów literackich” (110 – 120 uczestników),
- Centrum Krwiodawstwa w Białymstoku (krew oddawało od 45 do 60 uczniów rocznie), Fundacją „Pomóż im”,
- Oddziałem Hematologii i Onkologii Dziecięcej Uniwersyteckiego dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku (szkolny wolontariat),
- Ośrodkiem Karta – uczniowie laureaci konkursu wydawali swoje prace w postaci książkowej.

Uczniowie Liceum brali udział w licznych konkursach, w których osiągalni sukcesy. Na przykład w roku szkolnym 2015/2016 m.in. uzyskali: I miejsce w etapie rejonowym Ogólnopolskiego Konkursu „Wędrówki po krajach niemieckiego obszaru językowego”, III miejsce dziewcząt i IV miejsce chłopców w zawodach sportowo-obronnych „Srebrne Muszkiety”, I i II miejsce indywidualnie w finale ligi strzeleckiej, II miejsce w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w rowerowej jeździe na orientację chłopców, II miejsce

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

w wojewódzkiej licealiadzie łyżwiarstwa szybkiego. Uczniowie włączyli się też do miejskich obchodów 1050-lecia Chrztu Polski – brali udział w głównym pokazie na scenie Opery Podlaskiej w inscenizacji jubileuszowej. (dowód: akta kontroli str. 68-70)

Uczniom zorganizowano wyjścia do kina, teatru, opery i filharmonii. Zapraszano także do Szkoły specjalistów z różnych dziedzin, którzy przeprowadzali zajęcia z uczniami. Na przykład w roku szkolnym 2016/2017 w ramach godzin wychowawczych we współpracy z Wydziałem Pedagogiki Uniwersytetu w Białymstoku, Stowarzyszeniem 9/12 oraz Ośrodkiem Etap przeprowadzone zostały zajęcia psychoedukacyjne z udziałem 240 uczniów. (dowód: akta kontroli str. 68-70)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szkoła współpracowała z rodzicami oraz organizacjami i instytucjami zewnętrznymi w zakresie realizacji zadań wychowawczych. Nie stworzyła jednak optymalnych warunków dla RR do realizacji przez nią kompetencji przewidzianych w ww. zakresie. Nie zasięgnięto m.in. opinii RR w sprawie wyznaczenia dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych w danym roku szkolnym. Współpraca zaś Szkoły z RR miała charakter okazjonalny i nie była wystarczająco dokumentowana. Z badania ankietowego przeprowadzonego w trakcie kontroli wynika jednak, że większość rodziców ocenia działalność RR pozytywnie.

RR powoływana była corocznie jednak brak dokumentacji z wyborów do rad klasowych uniemożliwia zweryfikowanie prawidłowości tego procesu. Szczegółowego trybu przeprowadzania wyborów do tych rad nie określał też Regulamin RR, co było niezgodne z art. 53 ust. 4 pkt. 2 uoso.

2. Aktywność rady rodziców w zakresie kształtowania programów: wychowawczego i profilaktyki

2.1. W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 w Szkole nie uchwalano corocznie programów wychowawczych i profilaktyki, o czym szerzej napisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Ustalono nieprawidłowości”. (dowód: akta kontroli str. 105-106)

W marcu 2016 roku RR uchwaliła we współpracy z Radą Pedagogiczną trzyletni „Szkolny Program Profilaktyki na lata 2016 – 2018” (zwany dalej „Programem”)¹⁸. Pedagog szkolna wyjaśniła, że program ten nie został uchwalony z początkiem roku szkolnego 2015/2016, ponieważ: „W sierpniu 2015 roku wyszło rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, które nakładało obowiązek dostosowania programów profilaktyki i wychowawczych do nowych przepisów w ciągu 6 miesięcy. Przystąpiliśmy więc do opracowania prawidłowego programu profilaktyki, bez uchwalania tymczasowego, obowiązującego pół roku”. Z wyjaśnień pedagog wynika też, że Program został opracowany przez Zespół Wychowawczy (w składzie: pedagog i dwie nauczycielki), a następnie przedstawiony RR, która uchwaliła go bez uwag w porozumieniu z Radą Pedagogiczną. W Programie uwzględnione zostały wymogi w zakresie profilaktyki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informatycznej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.¹⁹ (dowód: akta kontroli str. 107-125, 184-185)

Program obejmował wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. W Programie określone zostały m.in. cele (ogólne i szczegółowe dla czterech obszarów: dyscypliny szkolnej, motywacji uczniów, promocji zdrowia i profilaktyki zachowań ryzykownych), przypisane do nich zadania ze wskazaniem sposobu realizacji, osoby odpowiedzialne, osoby i instytucje współpracujące oraz terminy. Nie określono jednak wskaźników pozwalających na pomiar skuteczności podejmowanych działań, o czym szerzej napisano w dalszej części wystąpienia w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”. (dowód: akta kontroli str. 109-125)

¹⁸ Uchwała RR z dnia 2 marca 2016 r. i uchwała Rady Pedagogicznej Nr 2/2015/2016 z dnia 3 marca 2016 r.

¹⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 1249.

W Liceum dostępne były też opracowania, zawierające treści odnoszące się do działań wychowawczych Szkoły w okresie objętym kontrolą, zatytułowane: „Szkolny Program Wychowawczy na lata 2011 – 2014”, „Szkolny Program Wychowawczy na lata 2015 – 2018”, „Szkolny Program Profilaktyki realizowany w latach 2011 – 2014/2015”. Opracowania te nie były jednak podpisane, nie zostały uchwalone przez RR, ani Radę Pedagogiczną i nie wzmiankowano o nich w protokołach z posiedzeń Rady Pedagogicznej. Jedynie w protokole RR z 23 września 2015 r. odnotowano: „Pani pedagog D.W. przedstawiła działania wychowawczo-opiekuńcze, które są podejmowane w szkole. Poszczególni rodzice wnosili swoje uwagi. W wyniku wspólnych ustaleń zrehabilitowano ostateczną wersję Szkolnego Programu Wychowawczego Liceum na lata 2015 – 2018”.

(dowód: akta kontroli str. 105-106)

Pedagog szkolny wyjaśniła, że ww. „programy” zostały „opracowane przez Zespół Wychowawczy w składzie: pedagog, doradca zawodowy i przewodniczący zespołów wychowawczych poszczególnych poziomów. Wszystkie były konsultowane z RR oraz Samorządem Szkolnym oraz przedstawiane Radzie Pedagogicznej. Nie wiem dlaczego nie zostało to odnotowane w protokołach Rady Pedagogicznej, ani nie ma potwierdzenia, że program był konsultowany z pozostałymi organami Szkoły i uchwalony. Było to na pewno zaniedbanie”.

(dowód: akta kontroli str. 105-106, 184-185)

Ponadto w dokumentacji Szkoły znajdowały się opracowania nazwane jako plany pracy wychowawczej (na poszczególne lata szkolne), oraz „Plan pracy szkoły w zakresie działań profilaktycznych w II okresie roku szkolnego 2015/2016” i „Plan pracy szkoły w zakresie działań profilaktycznych w roku szkolnym 2016/17”, które podobnie jak ww. „programy” nie zawierały podpisu, daty przyjęcia oraz nie zostały uchwalone ani w inny sposób formalnie przyjęte.²⁰ Pedagog szkolna wyjaśniła: „Plany były opracowywane na początku września każdego roku szkolnego przez Zespół Wychowawczy i przekazywane do wiadomości i realizacji wszystkim wychowawcom i nauczycielom. Plany te wynikają z treści szkolnych programów (wychowawczych i profilaktyki) i stanowiły ich uszczegółowienie na dany rok. Brano też pod uwagę zadania priorytetowe wskazane w Planie nadzoru pedagogicznego Dyrektora. Brak dat i podpisów na Planach pracy wychowawczej oraz brak dowodów na ich przyjęcie przez Radę Pedagogiczną było niedopatrzeniem.(...) Plany roczne nie były konsultowane z rodzicami”.

(dowód: akta kontroli str. 105-106, 184-185)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na nieustaleniu przez Dyrektora (w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny) programów profilaktyki oraz programów wychowawczych w poszczególnych latach, mimo że RR nie uchwaliła tych programów w ciągu 30 dni od rozpoczęcia kolejnych lat szkolnych. Było to niezgodne z art. 54 ust. 4 uoso. Dyrektor wyjaśnił: „W Szkole uchwalane były programy trzyletnie, których uszczegółowieniem były plany roczne. Uważaliśmy, że jest to wystarczające”.

Opracowania Szkoły, nazwane jako programy i plany, dotyczące działalności wychowawczej i profilaktycznej (za wyjątkiem Programu z marca 2016 roku) nie zostały uchwalone przez RR oraz nie były uzgadniane z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Dyrektor wyjaśnił: „Nie wiem dlaczego nie ma uchwał w tej sprawie i dlaczego nic nie ma na ten temat w protokołach rad pedagogicznych. Jest to z pewnością niedopatrzenie. W liceum nastawieni jesteśmy głównie na działanie, a o dokumentowaniu czasem się zapomina. W przyszłości na pewno postaramy się, żeby właściwie dokumentować procedurę przyjęcia wszelkich programów i planów”.

(dowód: akta kontroli str. 105-106, 186-188)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że uchwalony w 2016 roku Program nie zawierał mierników realizacji celów, umożliwiających dokonanie rzetelnej oceny skuteczności podejmowanych działań. Dyrektor wyjaśnił, że: „Treści Programu i odpowiadające im działania tak zaplanowano, by realizowały cele (...) niewątpliwie jednak należałoby przeformułować cele tak, aby były mierzalne oraz opracować wskaźniki, które adekwatnie

²⁰ Z protokołu posiedzenia Rady Pedagogicznej z 8 września 2016 r. wynika jedynie, że pedagog zapoznała nauczycieli ze Szkolnym Programem wychowawczym oraz Programem Profilaktyki na rok szkolny 2016/2017.

Ocena cząstkowa

będą mierzyły efekty działań szkoły. Realizacja tego zadania będzie priorytetem w czerwcu i sierpniu 2017 r."
(dowód: akta kontroli str. 105-106, 189-192)

W okresie objętym kontrolą Szkoła nie posiadała programów wychowawczych i profilaktyki, uchwalanych corocznie przez RR lub ustalonych przez Dyrektora w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, mimo wymogu określonego w art. 54 ust. 2 pkt 1 i ust. 4 uoso. Do 2016 roku Liceum dysponowało jedynie niesformalizowanymi opracowaniami w ww. zakresie. Dopiero w marcu 2016 roku uchwalony został przez RR oraz Radę Pedagogiczną Program Profilaktyki na lata 2016 – 2018, obejmujący treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, dostosowany do wymogów rozporządzenia w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informatycznej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

3. Efekty wychowania

Opis stanu
faktycznego

3.1. W Programie wskazano na cztery obszary problemów występujących w Liceum:

- naruszanie dyscypliny szkolnej – niezadowalająca frekwencja uczniów, zwłaszcza na sprawdzianach w pierwszych terminach, wagary, spóźnienia, ucieczki z lekcji,
- niska motywacja uczniów do nauki – niezadowalające wyniki w nauce oraz z egzaminów maturalnych na poziomie rozszerzonym, unikanie sprawdzianów, małe zaangażowanie w uczestnictwo w konkursach przedmiotowych i dodatkowych zajęciach o charakterze poznawczym,
- przejawy zaburzeń w życiu emocjonalnym młodzieży – znaczna absencja dużej grupy uczniów, usprawiedliwiana przez rodziców problemami emocjonalnymi, obserwowana tendencja przechodzenia z tego powodu uczniów z klasowego systemu do nauczania indywidualnego,
- przejawy ryzykownych zachowań wśród uczniów – palenie papierosów, wulgaryzacja języka w kontaktach z rówieśnikami, inne ryzykowne zachowania.

Do każdego z tych problemów ustalono odpowiednie zadania profilaktyczne²¹, ze wskazaniem sposobu ich realizacji, osób odpowiedzialnych i terminu.

(dowód: akta kontroli str. 109-125)

Dwa razy do roku na posiedzeniach Rady Pedagogicznej omawiana była problematyka wychowawcza i opiekuńcza realizowana w Szkole. Analiza protokołów z posiedzeń Rady Pedagogicznej wykazała, że w działalność tę zaangażowane były m.in. zespoły wychowawcze (organizacja zajęć uczniom, organizacja uroczystości, konkursów, wycieczek, przeprowadzanie konsultacji i zebrań z rodzicami), pedagog szkolny (diagnozowanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej Szkoły, pomoc psychologiczno-pedagogiczna), samorząd szkolny (organizacja dni adaptacyjnych dla uczniów klas I, organizacja zbiórki pieniędzy przekazywane na wolontariat, organizacja imprez szkolnych), zespół ds. ewaluacji (przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów i nauczycieli), biblioteka (współpraca z wychowawcami i nauczycielami w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych, współorganizowanie konkursów, prowadzenie kroniki Szkoły, organizacja wystaw okolicznościowych)²².

(dowód: akta kontroli str. 274-372)

W czerwcu 2016 roku Radzie Pedagogicznej przedstawiono sprawozdanie z realizacji Programu w II okresie roku szkolnego 2015/2016. Miało ono postać tabelaryczną z następującymi danymi: zadanie, sposób realizacji, realizatorzy/współpraca, termin i odbiorcy. Z porównania wykonanych zadań z zaplanowanymi wynikało, że Program był realizowany zgodnie z założeniami.

(dowód: akta kontroli str. 135-149, 328-333)

²¹ M.in.: analizowanie czynników: utrudniających przestrzeganie norm szkolnych w zakresie frekwencji, wpływających na motywację uczniów do nauki i osiągnięć; kształtowanie pozytywnych relacji; edukacja zdrowotna; organizowanie przedsięwzięć sprzyjających zdrowiu i promujących aktywny styl życia; profilaktyka w używaniu substancji i środków psychoaktywnych; przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym.

²² W nawiasach podano jedynie przykładowe zadania realizowane w ramach działalności wychowawczo-opiekuńczej.

W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 w Liceum zatrudniony był jeden pedagog na pełen etat, a w roku 2016/2017 – dwóch na jeden i pół etatu. Ze sprawozdań z działalności pedagoga wynika, że w sposób ciągły realizował on działania wychowawcze oraz profilaktyczne:

- prowadził pomoc uczniom w adaptacji w środowisku szkolnym – m.in. realizował we współpracy z samorządem szkolnym program zapobiegania przemocy rówieśniczej w klasach I i II „Jesteśmy razem” i organizował dni adaptacyjne,
- prowadził pomoc psychologiczno-pedagogiczną, poprzez rozpoznawanie indywidualnych potrzeb ucznia, koordynację prac zespołów wychowawczych w udzielaniu pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, udzielanie indywidualnych porad uczniom,
- w ramach zapobiegania i eliminowania trudności szkolnych przeprowadzał rozmowy z uczniami wagarującymi i łamiącymi inne zasady szkolne oraz z ich rodzicami²³,
- prowadził (we współpracy z organizacjami i instytucjami zewnętrznymi) zajęcia psychoedukacyjne, np. rozwijające umiejętności autoprezentacji i walki z nadmiernym stresem, promujące brak zgody na kierowanie pojazdami po spożyciu alkoholu i środków odurzających, dotyczące uwrażliwienia na problemy psychiczne i sposoby pomocy osobie ich doświadczającej,
- realizował projekt edukacyjny z młodzieżą „Trendy Nauka” oraz „Z klasą i pasją” – rozwijający zainteresowania poznawcze i umiejętności łączenia nauki z aktywnym spędzaniem czasu wolnego, rozwijanie potrzeb przedsiębiorczych,
- koordynował realizację Programu,
- diagnozował sytuację opiekuńczo-wychowawczą w Szkole.

(dowód: akta kontroli str. 246-377, 397)

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z rocznymi planami, pedagog szkolna (indywidualnie lub w ramach zespołów) przeprowadziła badania diagnostyczne i ewaluacyjne m.in. w zakresie: 1] stosowania szkolnego kodeksu norm (ankieta dla nauczycieli), 2] stosowania wewnątrzszkolnego systemu oceniania, 3] zachowań, postaw i odczuć (ankieta dla maturzystów), 4] współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym „Otwarta szkoła”, 5] bezpieczeństwa w szkole i używania przez młodzież środków psychoaktywnych, 6] działań edukacyjnych szkoły wspomagających rozwój uczniów (analiza dokumentacji szkolnej).

Wyniki ewaluacji były przedstawiane na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, a wnioski wykorzystywane przy realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych w kolejnych okresach. Przykładowo efektem badań dotyczących bezpieczeństwa w szkole i używania przez młodzież środków psychoaktywnych było utworzenie na stronie internetowej Szkoły zakładki z materiałami edukacyjnymi na temat środków psychoaktywnych i promocji zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 209-273)

W okresie objętym kontrolą w Szkole nie prowadzono ewaluacji zewnętrznej.

3.2. Na początku każdego roku szkolnego uczniowie (głównie na godzinach wychowawczych) oraz rodzice (na zebraniach klasowych) byli zapoznawani ustnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania (WSO), w tym – zgodnie z art. 44b ust. 9 uoso – z zasadami dotyczącymi oceniania zachowania. WSO dostępny był także na stronie internetowej Liceum.

(dowód: akta kontroli str. 195)

W badaniu ankietowym przeprowadzonym w Liceum, znajomość obowiązujących w szkole zasad oceniania zachowania (przynajmniej w części) potwierdziło 99% uczniów.²⁴

(dowód: akta kontroli str. 195)

²³ W latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 odnotowano kolejno 78, 62 i 42 indywidualne spotkania pedagoga z rodzicami.

²⁴ 72% zadeklarowało, że zna system oceniania, zaś 27,1%, że tylko częściowo.

W Liceum od roku szkolnego 2014/2015 wprowadzono do stosowania Kodeks Norm, który szczegółowo określał wymagania w zakresie zachowania ucznia zarówno w szkole jak i poza nią, oczekiwania względem rodziców, konsekwencje za nieprzestrzeganie tych zasad, procedury postępowania wobec ucznia łamiącego normy szkolne i prawne oraz szkolny system nagród. Z ewaluacji przeprowadzonej przez pedagoga szkoły wynika, że nauczyciele w pracy wychowawczej stosowali zarówno kary jak i nagrody przewidziane w kodeksie. (dowód: akta kontroli str. 43-61)

W latach szkolnych: 2014/2015 i 2015/2016 w Liceum wskaźnik uczęszczania uczniów do Szkoły oraz ich oceny w nauce i zachowaniu kształtowały się na podobnym poziomie:

- frekwencja wynosiła kolejno 87,8% i 86,6%,
- z wyróżnieniem promowanych było odpowiednio 25 i 27 (3,2% i 3,8%) uczniów, oraz wystawiono 11 i jedną ocenę niedostateczną,
- ocenę wzorową lub bardzo dobrą uzyskało odpowiednio 74,0% i 74,7% uczniów, zaś nieodpowiednią lub naganną – 0,6% i 0,7%.

W I semestrze roku szkolnego 2016/2017 frekwencja wyniosła 88,7%, oceny wzorowe lub bardzo dobre uzyskało 70,1%, a nieodpowiednie i naganne 1,4%. Wystawiono 221 ocen niedostatecznych. (dowód: akta kontroli str. 63-66)

Dyrektor wyjaśnił: „Wyniki po pierwszym semestrze przeważnie są gorsze niż na koniec roku. Uczniom bardziej zależy na ocenach na świadectwie niż na koniec semestru, dlatego starają się je poprawić. Również rodzice, jak zobaczą nieodpowiednie wyniki swoich dzieci po I semestrze, mobilizują je do cięższej pracy.” (dowód: akta kontroli str. 186-188)

Na koniec I semestru roku szkolnego 2016/2017 wystawiono jednak znacznie więcej ocen niedostatecznych (221) niż na koniec I semestru w latach 2014/2015 i 2015/2016 (odpowiednio: 157 i 160). Dyrektor wyjaśnił: „Trudno jest odpowiedzieć na pytanie, dlaczego wyniki pogorszyły się porównując liczbę ocen niedostatecznych wystawionych tylko na koniec I semestru w ostatnich trzech latach. Realizujemy takie same zadania. Skład rady pedagogicznej w zasadzie się nie zmienia. Czasem po prostu zdarza się mniej ambitny rocznik.” (dowód: akta kontroli str. 63-66, 186-188)

Z informacji złożonej w trakcie kontroli przez Komendanta Komisariatu II Policji w Białymstoku²⁵ wynika, że w latach 2014 – 2016 Policja nie podejmowała w Szkole żadnej interwencji dotyczącej zachowań patologicznych i przestępczych (nie było takich zdarzeń). Nie posiada natomiast danych na temat zjawisk patologicznych z udziałem uczniów Liceum poza terenem Szkoły²⁶. (dowód: akta kontroli str. 378-380)

W działalności kontrolowanej jednostki w ww. zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Liceum wywiązywało się z obowiązku zapoznania na początku roku szkolnego uczniów i ich rodziców z wewnątrzszkolnym systemem oceniania zachowania, a także z Kodeksem Norm. Prowadzono monitoring sytuacji w Szkole w zakresie działań wychowawczych, jednak brak mierników realizacji celów nie pozwalał na ocenę skuteczności podejmowanych działań. W okresie objętym kontrolą oceny zachowania, a także frekwencja kształtowały się na stałym, wysokim poziomie.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

²⁵ Informację uzyskano na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

²⁶ Systemy informatyczne Policji nie gromadzą danych dotyczących zjawisk patologicznych z wyszczególnieniem na udział w nich uczniów szkół.

IV. Uwagi i wnioski

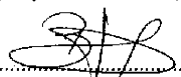
- Uwagi Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na potrzebę podejmowania aktywnej współpracy Szkoły z rodzicami w celu tworzenia optymalnych warunków do realizacji działalności wychowawczej, w szczególności przy opracowywaniu programów i planów w tym zakresie
- Wnioski pokontrolne Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁷, wnosi o:
1. Podjęcie działań w celu dostosowania regulaminu RR do przepisów prawa.
 2. Przyjmowanie programów wychowawczych i profilaktyki (od 1 września 2017 r. – programu wychowawczo-profilaktycznego) w sposób przewidziany w uoso²⁸.
 3. Zasięganie opinii RR w sprawach przewidzianych przepisami, w tym w sprawie wyznaczenia dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

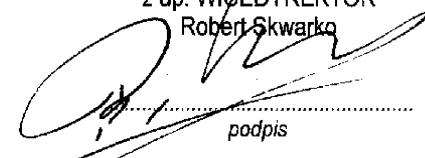
- Prawo zgłoszenia zastrzeżeń Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.
- Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.
- Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.
- W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 19 czerwca 2017 r.

Kontroler
Beata Pawłowska
główny specjalista kontroli państwowej

podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko

podpis

²⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 524. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

²⁸ Od 1 września 2017 r. – art. 84 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).